

JAARSTUKKEN

2021

Waarom dit programma?

Dit programma richt zich op een beter leefmilieu voor de inwoners van Wageningen. Daarbij zorgen we ervoor dat we de mogelijkheden voor toekomstige generaties niet aantasten. De klimaatopgave is daarbij veruit de grootste uitdaging. Om onze klimaatdoelstellingen te behalen is het noodzakelijk dat we verdere stappen maken om energie te besparen maar ook om meer duurzame energie op te wekken. We stimuleren sowieso zoveel mogelijk zonne-energie op daken maar daarnaast ontkomen we er niet aan om ook zonneparken en mogelijk windturbines te realiseren. Daarnaast zullen we een alternatief moeten gaan vinden voor het gebruik van aardgas om onze bebouwde omgeving te verwarmen. Deze opgaves zijn opgenomen in:

een samenhangende visie op het buitengebied, waarin onder andere definitieve criteria voor duurzame energieopwekking zijn opgenomen;
een Transitievisie Warmte;
een Regionale Energiestrategie.

Tot slot vinden wij het heel belangrijk dat we deze klimaatopgave niet alleen realiseren op het terrein van energie maar ook inzetten op een transitie in ons voedselsysteem en klimaatadaptatie.

Beoogd maatschappelijk effect

In dit programma zijn de volgende ambitie(s) actueel:

- 4.1 Klimaatneutraal in 20XX
- 4.2 Een veilige en gezonde leefomgeving

Deze thema's zijn verwerkt in een doelenboom, waarin wordt beantwoord:

- Welke doelen wilden we bereiken om te komen tot de ambitie? (doelen)
- Welke resultaten heeft het opgeleverd? (resultaten)

4.1 Klimaatneutraal in 20XX

Wat wilden we bereiken?

De gemeente Wageningen is klimaatneutraal in 20XX en heeft de klimaatimpact van indirect energieverbruik zoals de voedselproductie en consumptie verminderd (programma 1 en programma 3 dragen mede bij aan deze ambitie).

Doelen

4.1.1 Er is 50% bespaard op de warmtevraag in 20XX ten opzichte van 2008

Er is 50% bespaard op de warmtevraag in 20XX ten opzichte van 2008.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Begin 2021 is de warmtevisie vastgesteld door de raad. De raad was gedurende het hele proces van totstandkoming betrokken doordat het de warmtevisie als 'A-dossier' had aangewezen.

Met de raad is bij het vaststellen afgesproken dat de Warmtevisie niet in beton gegoten is. De visie zal continu worden aangepast aan nieuwe inzichten. Deze zullen komen uit;

- Lopende Wijkprocessen
- Aangepaste plannings van partners (bv herijking CO2 neutraal 2050 van dWS)
- Aangepast Rijksbeleid / wet en regelgeving (Warmtewet 2.0 en Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie (WGIW))
- Provinciaal beleid
- Nieuwe technieken / (ontzorgings)concepten uit de markt
- etc

In 2021 heeft de gemeente Wageningen op diverse sporen gewerkt aan een besparing van de warmtevraag. Er is in samenwerking met de Woningstichting gewerkt aan het nemen van aardgasbesparende maatregelen, denk hierbij aan het wijzigen van kooktoestellen die op gas aangedreven worden naar inductiekookplaten. Er zijn stappen gezet in het verder toewerken naar een warmteoplossing in de wijk Benedenbuurt. Er is ingezet op het inzetten van restwarmte in Wageningen, helaas zonder succes. Er wordt nu verkend in welke mate ultradiepe geothermie uitkomsten kan bieden in Wageningen. Inwoners van Wageningen kunnen met al hun vragen m.b.t. hun energieverbruik en hoe dit te verduurzamen terecht bij ons Energieloket.

Verantwoording resultaten 2021:

- resultaat 1: alle VVE's hebben een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren waaruit duidelijk wordt hoeveel ze kunnen besparen en hoe zij hun resterende warmtevraag duurzaam kunnen invullen.
Het behalen van dit resultaat bestrijkt meerdere jaren, in 2021 is dit resultaat nog niet afgerond.
- resultaat 2: door inzet op bewustwording, stimuleren gebruik van subsidies en ondersteuning van huishoudens en bedrijven is de nettowarmtevraag per huishouden met XX en bedrijf met XX per jaar gedaald.
Dit resultaat gaat over een proces waarbij de nettowarmtevraag in de tijd steeds verder daalt. Op dit moment heeft de gemeente nog geen monitor die deze percentages kan opvolgen. Het invullen van de 'XX'-en voor 2021 is om die reden niet mogelijk. In de (nog vast te stellen) Routekaart Wageningen Klimaatneutraal wordt aandacht voor deze monitor gevraagd.
- resultaat 3: energiemaatregelen worden via een Energie Service Company (ESCO) aangeboden als onderdeel van de wijkaanpak.
Het behalen van dit resultaat bestrijkt meerdere jaren, in 2021 is dit resultaat nog niet afgerond.
- resultaat 4: ook in 2021 handhaaft gemeente Wageningen doorlopend bij bedrijven en instellingen om erop toe te zien dat zij voldoen aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot energiebesparing. In 20XX voldoet minimaal 75% hieraan.
In 2021 is vanuit de gemeente vooral ingezet op het creëren van een netwerk van bedrijven en instellingen om met elkaar kennis en ervaringen uit te wisselen m.b.t. de best practices om energie te besparen. Er is niet gehandhaafd op het al dan niet voldoen aan de energienormen voor bedrijven.

Beoogde resultaten

- Door inzet op bewustwording, stimuleren gebruik van subsidies en ondersteuning van huishoudens en bedrijven is de nettowarmtevraag per huishouden met XX en bedrijf met XX per jaar gedaald.
- Ook in 2022 handhaaft gemeente Wageningen doorlopend bij bedrijven en instellingen om er op toe te zien dat zij voldoen aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot energiebesparing. In 20XX voldoet minimaal 75% hieraan.
- Alle VvE's hebben een haalbaarheidsstudie uit laten voeren waaruit duidelijk wordt hoe zij kunnen besparen en hoe zijn hun resterende warmtevraag duurzaam kunnen invullen.
- Energiemaatregelen worden via een Energie Service Company (ESCO) aangeboden als onderdeel van de wijkaanpak.

Doelen

4.1.2 100% van de warmte wordt in 20XX duurzaam opgewekt in Wageningen en haar directe omgeving en 400 TJ elektriciteit wordt in 2030 duurzaam opgewekt op grondgebied van de gemeente.

100% van de warmte wordt in 20XX duurzaam opgewekt in Wageningen en haar directe omgeving en 400 TJ elektriciteit wordt in 2030 duurzaam opgewekt op grondgebied van de gemeente.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

In 2021 is hard gewerkt aan de herijking van de Routekaart Wageningen Klimaatneutraal, die klaar ligt ter bespreking in de raad. Dit is een beleidsdocument dat op 6 sporen beschrijft hoe toegewerkt kan worden naar een klimaatneutraal Wageningen. Het opwekken van duurzame energie, zowel warmte als elektriciteit, is een belangrijk spoor binnen deze routekaart. M.b.t. duurzame opwek van warmte hebben we in 2021 verder verkend in welke mate restwarmte een onderdeel van de Wageningse oplossing kan zijn. Helaas zonder succes waardoor de komende tijd onderzocht zal worden wat de mogelijkheden voor ultradiepe geothermie zijn. M.b.t. duurzame opwek van elektriciteit is in 2021 de Regionale Energiestrategie Regio Foodvalley 1.0. vastgesteld door de raad. Hierin staat beschreven wat de ambities op regioniveau zijn alsook die voor de gemeenten afzonderlijk m.b.t. duurzame opwek van elektriciteit. In Wageningen stijgt de opwek van duurzame energie, o.a. door de realisatie van het zonnepark op de Haarweg. Er moet nog wel een significante versnelling komen willen we de genoemde ambitie halen. Ook hiervoor geeft de herijkte Routekaart Klimaatneutraal handvatten.

Toelichting op de resultaten:

- resultaat 1: de aanbesteding/inkoop voor de duurzame energie voor de gemeentelijke organisatie resulteert in concrete lokale duurzame energieopwek installaties waarmee deze energievraag kan worden voorzien (doel: 33% per 5 jaar). Dit resultaat bestrijkt meerdere jaren en is in 2021 nog niet afgerond. In 2021 is wel een start gemaakt met het EnergieWeb, het instrument waarbinnen lokale duurzame energieopwek installaties ten behoeve van de energievraag van de gemeentelijke organisatie mogelijk gemaakt kunnen worden. Een mooie eerste stap waarbij de focus nu wordt het realiseren van duurzame energieprojecten vanuit EnergieWeb.
- resultaat 2: de huurders van de Woningstichting appartementen in de Nude zijn overgestapt van koken op gas naar koken op inductie. Dit resultaat is behaald.
- resultaat 3: de Regionale Energiestrategie RFV (RES) 1.0. is in 2021 en RES 2.0. in 2023 vastgesteld door de raad. De RES 1.0. is in 2021 vastgesteld door de raad. Het vaststellen van RES 2.0. is een resultaat voor 2023. Daarmee is dit resultaat voor 2021 behaald.
- resultaat 4: geschikte windmolenlocaties zijn in 2021 in beeld gebracht (NB: tot 2025 worden locaties onderzocht en getracht te ontwikkelen). In 2021 is tijdens het proces om te komen tot de Wageningse Windvisie (vastgesteld door de raad op 11 oktober 2021) zijn de geschikte windmolenlocaties in kaart gebracht. Dat resultaat is behaald. Het onderzoeken van deze locaties en het ontwikkelen van mogelijke initiatieven voor windprojecten is een resultaat dat meerdere jaren bestrijkt tot 2025, dit onderdeel van resultaat 4 is daarom nog niet behaald.
- resultaat 5: het aantal inwoners, bedrijven en instellingen die jaarlijks investeren in zonne-energie is gestegen. Het percentage geschikt dakoppervlak dat benut wordt stijgt van 31% naar 75% in 2030. Daarnaast wordt ingezet op het benutten van parkeerterreinen. Het behalen van dit resultaat bestrijkt meerdere jaren tot 2030. Om die reden is dit resultaat in 2021 niet behaald.
- resultaat 6: het warmtenet voor de Proeftuin Aardgasvrije wijk Benedenbuurt is gerealiseerd. Resultaten uit progr. 3 zijn randvoorwaardelijk. In 2021 is een warmte-partner geselecteerd, werden de eerste stappen gemaakt om een Joint Venture op te richten en is het plot aan de Dolderstraat gekocht. Het volledig behalen van dit resultaat bestrijkt echter meerdere jaren tot 2040. Om die reden is dit resultaat in 2021 niet behaald.
- resultaat 7: in Wageningen is door warmtepartners een open duurzaam warmtenet gerealiseerd waarop enkele duizenden woningen, bedrijven en instellingen zijn aangesloten. De Nude zal de eerste wijk zijn die op dit warmtenet wordt aangesloten. In 2021 werd een business case uitgewerkt voor een groot warmtenet. De uitdaging ligt bij het vinden van een goede warmtebron dat dit warmtenet kan voeden. Het behalen

van dit resultaat bestrijkt meerdere jaren tot 2040. Om die reden is dit resultaat in 2021 niet behaald.

- resultaat 8: voor alle wijken die niet worden aangesloten op het warmtenet is een Wijk Uitvoerings Plan (WUP) gemaakt. Er is uitvoering gegeven aan deze WUP zodat woningen, bedrijven en instellingen in deze wijken worden voorzien van warmte. Het behalen van dit resultaat bestrijkt meerdere jaren tot 2040. Om die reden is dit resultaat in 2021 niet behaald.

Beoogde resultaten

- De aanbesteding/inkoop van energie voor de gemeentelijke organisatie resulteert in concrete lokale duurzame energieopwek installaties waarmee deze energievraag kan worden voorzien (doel: 33% per 5 jaar).
- In Wageningen is door warmtepartners een open duurzaam warmtenet gerealiseerd waarop enkele duizenden woningen, bedrijven en instellingen zijn aangesloten. De Nude zal de eerste wijk zijn die op dit warmtenet wordt aangesloten.
- Voor alle wijken die niet worden aangesloten op het warmtenet is een Wijk Uitvoerings Plan (WUP) gemaakt. Er is uitvoering gegeven aan deze WUP zodat woningen, bedrijven en instellingen in deze wijken worden voorzien van warmte.
- Het warmtenet voor de Proeftuin Aardgasvrije wijk Benedenbuurt is gerealiseerd. Resultaten uit progr. 3 zijn randvoorwaardelijk.
- Zonneparken worden gerealiseerd binnen de voorwaarden en criteria uit Visie Buitengebied. Resultaten uit progr. 3 zijn randvoorwaardelijk.
- De Regionale Energie Strategie RFV (RES) 1.0 is in 2021 en RES 2.0 in 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.
- Het aantal inwoners, bedrijven en instellingen die jaarlijks investeren in zonne-energie is gestegen. Het percentage geschikt dakoppervlak dat benut wordt stijgt van 31% naar 75% in 2030. Daarnaast wordt ingezet op het benutten van parkeerterreinen.
- Geschikte windmolenlocaties zijn in 2022 in beeld gebracht (NB. tot 2025 worden locaties onderzocht en getracht te ontwikkelen).
- De huurders van Woningstichting appartementen in de Nude zijn overgestapt van koken op gas naar koken op inductie.

Doelen

4.1.3 De klimaatimpact die gepaard gaat met productie en consumptie van voedsel is verminderd.

De klimaatimpact die gepaard gaat met productie en consumptie van voedsel is verminderd (de doelen 2.1.3 en 6.1.3 dragen mede bij aan dit doel).

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

- resultaat 1: duurzame korte voedselketens (lokale natuurinclusieve productie voor regionale consumptie) zijn kwantitatief en kwalitatief toegenomen.
De Wageningse producentenvereniging Streekwaar is opgezet in 2021 en verkoopt wekelijks op de markt en via abonnees lokaal geproduceerde groente, fruit, zuivel en ander lokaal en duurzaam geproduceerd voedsel.
- resultaat 2: er is in samenwerking met de stad in 2021 een voedselagenda 2021-2030 opgesteld.
De Voedselagenda 2021-2030 is vastgesteld door het college.
- resultaat 3: Wageningse huishoudens, bedrijven en restaurants hebben hun voedselverspilling en de consumptie van vlees en zuivel verminderd.
In 2021 hebben Wageningse organisaties actief deelgenomen aan de Verspillingsvrije week 2021. Door minder voedsel te verspillen is er een lagere klimaatimpact. Ook hebben meer inwoners van Wageningen kennis gemaakt met plantaardig voedsel door inspirerende filmpjes over plantaardige initiatieven welke zijn verspreid via social media en door de pilot van warme vegetarische lunches voor kinderen van OBS de Wereld.

Beoogde resultaten

- Duurzame korte voedselketens (lokale natuurinclusieve productie voor regionale consumptie) zijn kwantitatief en kwalitatief toegenomen.
- Er is in samenwerking met de stad in 2021 een voedselagenda 2021-2030 opgesteld.
- Wageningse huishoudens, bedrijven en restaurants hebben hun voedselverspilling en de consumptie van vlees en zuivel verminderd (ambities worden afgeschaald per '22).
- Gedeelte van voedselprogramma is onderdeel van programma 6 ('In de Wageningse aandachtswijken hebben inwoners minder overgewicht').

Doelen

4.1.4 De klimaatdoelstellingen worden op een ambitieuze doch realistische wijze vormgegeven.

De klimaatdoelstellingen worden op een ambitieuze doch realistische wijze vormgegeven.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

De herijkte Routekaart is reeds door het college goedgekeurd en ligt klaar om na de gemeenteraadsverkiezingen ter vaststelling aan te bieden aan de nieuwe raad.

Beoogde resultaten

- De Routekaart Wageningen Klimaatneutraal 2030 is herijkt in 2021.

Doelen

4.1.5 Restbedragen die behoren bij resultaten uit een ander programma.

Restbedragen die behoren bij resultaten uit een ander programma.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

In de Jaarstukken 2021 tonen we de volledige doelenboom vastgesteld in de Kadernota 2021. In deze doelenboom was een aantal doelen opgenomen vanwege technische redenen. Dit geldt onder andere voor doel 4.1.5 en een aantal doelen in programma 6. Vandaar dat voor dit doel geen verantwoording plaatsvindt.

Beoogde resultaten

- Over te zetten restbedragen 1. Subsidie Groene Wiel € 21.655 2. Natuurstroomcontract € 8.201 3. Doorbraakdossier klimaatbestendigheid € 30.000 4. Doorbraakdossier Duurzame mobiliteit € 55.000

4.2 Een veilige en gezonde leefomgeving

Wat wilden we bereiken?

Er is een veilige en gezonde leefomgeving waarbij grondstoffen circulair worden hergebruikt.

Doelen

4.2.1 Milieunormen worden niet overschreden

Milieunormen worden niet overschreden.

Stand van zaken

Wat hebben we bereikt?

Bij woningbouwplannen hebben we het geluidniveau op en in de woningen bewaakt en geborgd door extra maatregelen voor te schrijven. Hierdoor voldoen we aan de normen uit de Wet milieubeheer en de Wet geluidhinder. Het bestemmingsplan Geluid op de Campus is afgerond en staat klaar om te worden vastgesteld.

Voor luchtkwaliteit voldoen we in heel Wageningen aan de normen, blijkt uit de jaarlijkse monitoring. In het kader van het schone lucht akkoord zetten we, samen met andere gemeenten stappen in het kader van houtstook en het voorkomen van hinder daarvan. Daarnaast hebben we via de regio gelobbyd om de luchtvervuiling veroorzaakt door Schiphol en Lelystad Airport te beperken.

Beoogde resultaten

- Met behulp van toezicht en handhaving wordt gecontroleerd of normen op gebied van bodem, lucht, geluid, geur en energie niet worden overschreden.

Algemene informatie programma 4

Beleidsindicatoren

De volgende wettelijk verplichte beleidsindicatoren hebben betrekking op programma 4 Milieu:

- Huishoudelijk afval
- Hernieuwbare elektriciteit

Zie hiervoor de bijlage Wettelijk verplichte beleidsindicatoren.

Beleidskader

Het beleid van Wageningen is vastgelegd in de volgende documenten:

Verordeningen

- Algemene subsidieverordening (2007)

Beleidsnota's

- Visie Buitengebied (2020)
- Concept Regionale Energiestrategie (RES) (2020)
- Routekaart Wageningen (2015)
- Klimaatneutraal in 2030 (2012)
- Herijking klimaatbeleid (2015)
- Klimaatplan 2017-2021
- Beleidsnotitie Duurzaam Bouwen Wageningen 2017-2021
- Bodemkwaliteitskaart 2018 en nota bodembeheer (2012)
- Afvalbeleidsplan (2012)
- Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (2011-2015)
- Beleidsregels hogere waarde Wet Geluidhinder (2008)
- Waterplan (2005)
- Baggerplan (2003-2012)
- Optimalisering afvalwaterstudie (2002)

Betrokkenheid verbonden partijen

De volgende verbonden partijen zijn betrokken bij het behalen van de doelstellingen uit het programma:

Afvalcombinatie De Vallei (ACV)

Voor de inzameling van huishoudelijk afval, straat- en rioolreiniging, gladheidsbestrijding, plaagdierbestrijding werkt de gemeente samen met de ACV. ACV is een naamloze vennootschap met verschillende dochterondernemingen. De aandelen zijn in het bezit van de gemeenten Ede, Wageningen, Renkum en Veenendaal. ACV Gemeenten voert de opdrachten van de deelnemende gemeenten uit.

Regio Foodvalley

Regio Foodvalley is een samenwerkingsverband van acht gemeenten, met samen 330.000 inwoners. De Gemeente Wageningen neemt deel aan RegioFoodvalley middels een gemeenschappelijke regeling. Op gebied van klimaat, afval en bodem vindt afstemming en - waar relevant – samenwerking plaats. Op gebied van klimaat wordt in opdracht van het Rijk gewerkt aan een Regionale Energie Strategie.

Omgevingsdienst De Vallei

De OddV voert in opdracht van de gemeente taken uit op het gebied van vergunningverlening en handhaving.

De onderstaande partijen zijn in formele zin geen verbonden partijen, maar zijn wel relevant voor de realisatie van de doelstellingen uit het programma:

Platform Water Vallei en Eem

Het doel van het platform is een betere afstemming en samenwerking realiseren tussen partijen in beleid en uitvoering én in de uitwisseling van kennis en ervaring op het gebied van water, riolering en klimaatadaptatie.

Wat heeft het gekost?

Hieronder zijn drie financiële tabellen opgenomen die inzicht geven in de kosten van dit programma.

Overzicht baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn de jaarlijkse baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2020	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Vershil 2021
Lasten	-8.371	-9.041	-8.690	351
Baten	7.949	7.979	8.255	276
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-423	-1.062	-435	627
Onttrekkingen	523	820	1.251	431
Stortingen	0	-277	-452	-175
Mutaties reserves	523	543	799	256
Gerealiseerd resultaat	101	-519	365	884

Begrote en werkelijke resultaat per product

Het programma bestaat uit de onderstaande producten. Per product wordt het begrote en het werkelijke resultaat vermeld.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021
140.00 Dierenwelzijn	-64	-71
710.10 Plaagdierbestijding	-116	-98
721.00 Afvalverwijdering en -verwerking	1.270	1.316
722.00 Riolering en waterzuivering	503	443
722.10 Waterkering, afwatering en landaanwinning	-377	-206
723.00 Energiebeheer	-1.968	-1.477
723.10 Milieubeheer	-310	-342
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.062	-435
721.00 Afvalverwijdering en -verwerking	-194	-293
722.10 Waterkering, afwatering en landaanwinning	109	-61
723.00 Energiebeheer	629	1.076
723.10 Milieubeheer	0	78
Mutaties reserves	543	799
Gerealiseerd resultaat	-519	365

Overzicht baten en lasten per ambitie

In onderstaande tabel zijn de werkelijke baten en lasten na reservemutaties per ambitie van dit programma weergegeven.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2021				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
4.1 Klimaatneutraal in 20XX	-1.844	367	1.076	0	-401
4.2 Een veilige en gezonde leefomgeving	-6.846	7.888	175	-452	765

